

Til:
Det Kongelige Miljøverndepartement
Oslo Dep

Fra:
Senter for Klimastrategi
Handelshøyskolen BI
0442 Oslo

Dato: 20. mai 2010

HØRINGSUTTALELSE OM KLIMAKUR 2020

BIs Senter for Klimastrategi (SKS) har deltatt aktivt i utformingen av to andre høringsuttalelser om Klimakur 2020: Uttalelsen fra Handelshøyskolen BI og fellesuttalelsen fra BI/Energi Norge/SINTEF ved Jørgen Randers, Steinar Bysveen og Sverre Aam.

SKS vil ikke gjenta de poeng som allerede er gjort i disse uttalelsene, kun påpeke at de har Senterets fulle støtte.

Denne høringsuttalelsen fra BIs Senter for Klimastrategi vil derfor begrense seg til å påpeke fire rent metodiske poeng, nemlig behovet for 1) Mer helhetlige analyser, 2) Robusthetsanalyser, 3) Evaluering av nytte-kostnads-analyse, 4) Bedre skogmodeller.

1. Mer helhetlige analyser

Det er behov for helhetlige (brede og dynamiske) beskrivelser av de trolige konsekvensene av forslagene til klima- og energipolitikk

Når Stortinget skal velge tiltakspakke ("Meny") og virkemidler for realisering av Norges klimamål i 2020 må Stortinget gis et bredere beslutningsgrunnlag enn den samfunns-økonomiske kostnaden beregnet med en generell likevektsmodell.

Top down-beregningene med SSBs modeller må suppleres med bottom up-beregninger av kostnad, utslippsreduksjon og energikonsekvens. Stortinget må også få seg forelagt en analyse av de sannsynlige regionale nedleggelses-virkningene av gitte tiltakspakker og implementeringsmetoder.

Det vil imidlertid ikke være nok med sektorvise analyser, Stortinget må få seg forelagt helhetlige perspektiver på hvorledes den foreslåtte klima- og energipolitikken vil innvirke på samfunnsutviklingen i tiåret som kommer.

2. Behov for robusthetsanalyser

Det er behov for å vurdere hvorvidt forslagene til klima- og energipolitikk vil være like gode i de mange ulike utviklingsbanene ("scenariene") man kan komme til å oppleve frem mot 2020.

Det er viktig at Stortinget får seg forelagt analyser som viser hvorledes den foreslåtte politikk vil virke under forskjellige scenarier for utviklingen i perioden 2010-20. Det er ikke klart hva som vil skje i disse 10 årene, hverken i eller utenfor Norge. Målet må være å vedta en politikk som er "robust", i betydningen at den leder til et noenlunde godt resultat uavhengig av hvilken fremtid som realiseres frem til 2020.

Vi har i samarbeid med Klimakur laget et første utkast til en robusthetsanalyse av de fire menyene i Klimakur. Dette er gjort først og fremst for å illustrere metoden, men det er interessant å merke seg at denne analysen leder til en annen rangering av Klimakurs menyer enn den som er implisitt i Klimakurs rapport (hvor Meny 1 fremmes mellom linjene). Vår tentative analyse viser at Klimakurs Meny 2 er den mest robuste, dvs at den virker noenlunde bra i de fire viktigste scenariene for utviklingen frem mot 2020¹.

3. Evaluering av nytte-kostnads-analyse

Det trengs vurdering av anvendeligheten av nytte-kostnads-analyse i denne sammenheng.

Klimapolitikken er ikke et spørsmål om små marginale inngrep i den norske økonomi. Stortinget vil i realiteten bli invitert til å fatte et vedtak med transformativ – strukturerende – kraft. Det er ikke gitt at den konvensjonelle metoden for nytte-kostnads-analyser er et godt hjelpemiddel i en slik beslutningssituasjon. I det minste bør nytte-kostnads-analysene suppleres med andre perspektiv – for eksempel Klimakurs makroanalyser – men også scenaristudier og andre analyser som egner seg for å vurdere tiltakenes transformative kraft i et helhetlig samfunnsperspektiv

4. Bedre skogmodeller

Det trengs korrekte modeller av karbonbindingen i norsk skog.

Klimakur har valgt å starte i den minst ambisiøse enden av Klimaforlikets ramme for reduksjon av norske klimagassutslipp, nemlig en reduksjon på 12 MtCO₂e/år i 2020. Klimakur har også valgt å bruke den mest ambisiøse enden av Klimaforlikets ramme for anvendelse av karbon-bindingen i norsk skog, nemlig 3 MtCO₂e/år.

Det er da overraskende at de modellkjøringene Klimakur bruker for å beregne effekten av ulike tempo i virkesuttaket fra norske skoger helt åpenbart er feilaktige. Feilen fremgår med all tydelighet av Klimakurs Figur 7-3, som hevder at karbonbindingen i norsk skog doblet seg i løpet av seksårsperioden fra 1998 til 2004. Dette er helt åpenbart urimelig – gitt at både tilveksten og virkesuttaket beveget seg jevnt i dette lille glimtet av skogens omløpsperiode på 70-100 år.

¹ En foreløpig rapport om dette arbeidet: Per Espen Stoknes, **Et eksempel på robusthetsanalyse av tiltakspakkene i Klimakur**, BIs Senter for Klimastrategi, Oslo, 20. mai 2010, er vedlagt til denne høringsuttalelsen

Når utgangspunktet er totalt misvisende, er det all grunn til å tvile på konklusjonene angående det ønskelige uttak av trevirke i årene fremover. Spesielt er det grunn til å tvile på banene i Figur 17-1. Hvis disse er gale, er det sannsynlig at Klimakurs syn på konsekvensene av økt bruk av norsk biomasse er feilaktig.

Vi har nylig satt i gang undersøkelser av kildene for det tallmaterialet Klimakur bygger på. Inntil videre synes undersøkelsene å vise at tallmaterialet ganske enkelt er feil. Følgelig bør det snarest lages nye simuleringsmodeller som kan gi Stortinget korrekt veiledning når Stortinget skal avgjøre hvorvidt det er riktigere – fra et CO₂-utslippsperspektiv - å ta ut mer virke fra norske skoger i årtiene fremover, eller la den stå urørt i den neste 50 år mens klimakrisen er på sitt verste.